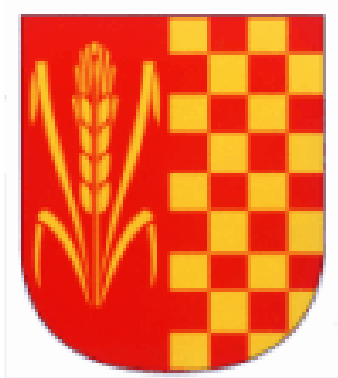

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXI/119 /2009
Rady Gminy Krzemieniewo
z dnia 9 kwietnia 2009

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NOWY BEŁĘCIN na lata 2009-2015

GMINA KRZEMIENIEWO

POWIAT LESZCZYŃSKI

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Nowy Bełęcin, Marzec 2009

SPIS TREŚCI:

- I. WSTĘP
- II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI NOWY BEŁĘCIN
 - 2.1. Podstawowe informacje na temat miejscowości Nowy Bełęcin
 - 2.2. Historia i zabytki
 - 2.3. Komunikacja
 - 2.4. Struktura demograficzna i bezrobocie
 - 2.5. Klimat
 - 2.6. Przyroda i ekologia
 - 2.7. Zakłady pracy
 - 2.8. Gospodarstwa rolne
 - 2.9. Edukacja
 - 2.10. Kultura, sport, organizacje społeczne
 - 2.11. Infrastruktura
- III. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI NOWY BEŁĘCIN
- IV. OPIS PLANOWANYCH W LATACH 2009-2015 ZADAŃ INWESTYCYNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.

I. WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Nowy Belęcin jest dokumentem określającym strategię działań wsi w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2009-2015.

Głównym powodem stworzenia Planu Odnowy Miejscowości Nowy Belęcin jest chęć efektywnego pozyskiwania funduszy strukturalnych na rzecz wsi (w szczególności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013), niemniej mieszkańcy Nowego Belęcina oraz władze lokalne już od dawna widziały potrzebę perspektywicznego wyznaczenia kluczowych kierunków rozwoju miejscowości. Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości Nowy Belęcin to kolejny etap starań mieszkańców o ukierunkowanie rozwoju wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest zgodny z dokumentami strategicznymi rozwoju kraju, regionu oraz Gminy Krzemieniewo. Podstawą opracowania Planu jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, analizę SWOT - czyli mocne i słabe strony wsi, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań.

Plan Odnowy Miejscowości Nowy Belęcin poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI NOWY BEŁĘCIN

2.1 Podstawowe informacje na temat miejscowości Nowy Bełęcín

Nowy Bełęcín położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie leszczyńskim, na terenie gminy Krzemieniewo, na wschód od miasta Leszna.

Położenie geograficzne

51° 53' 24,8" N

16° 51' E

Ważniejsze odległości od miejscowości Nowy Bełęcín:

Gostyń: 11,9 km, czas przejazdu 12 min, średnia prędkość 59 km/h

Leszno: 20,9 km, czas przejazdu 19 min, średnia prędkość 65 km/h

Poznań: 82,6 km, czas przejazdu 1h 23 min, średnia prędkość 59 km/h

Warszawa: 335,1 km, czas przejazdu 4 h 33 min, średnia prędkość 74 km/h

Rys. 1 Mapa Gminy Krzemieniewo

2.2 Historia i zabytki

Dawniej pisano: Bylanczino (1362), Baranczino (1393), Bilencino (1395), Bilczyno (1420).

Na terenie Belęcina istniało w okresie wczesnośredniowiecznym osadnictwo. Zachowały się też przekazy o istnieniu w przeszłości na terenie wsi niewiadomej typologii grodzkiej.

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1362 r., kiedy to Adam z Belęcina przegrał proces z opatem Lubińskim o Wieszkowo. W 1401 r. Trzebicz (Trzebiec) był częścią Belęcina.

W II połowie XVI w. Belęcin podobnie jak większość wsi w tym okresie, należał do kilku właścicieli: Bartłomieja Jęczyńskiego oraz Andrzeja, Jakuba, Kaspra i Macieja Karchowskich. Pod koniec XVII w. Belęcin był własnością Turnów, a w II połowie XVIII w. przeszedł w ręce rodziny Morawskich.

Belęcin do końca 1835 r. był wsią folwarczno-pańszczyźnianą.

Okolo 1880 r. w skład Belęcina wchodziła osada Wygoda, wieś liczyła wówczas 36 domów i 254 mieszkańców. Majątek ziemski znajdował się w rękach rodziny Mieczkowskich. Składał się z trzech folwarków: Belęcina, Goruszki i Trzebiec.

W 1895 r. powstało w Belęcinie Kółko Rolnicze, które obejmowało rolników Belęcina, Starego, Karchowa, Bojanic i dalszych wsi parafii świerczyńskiej.

W początkach XX w. utworzono kasę pożyczkowo-oszczędnościową. Była to spółka niemiecka, oparta na systemie niemieckiego działania na tym polu Reiffeisena.

1 kwietnia 1924 r. wsie Belęcin Stary i Belęcin Nowy zostały odłączone od parafii Świerczyna i przyłączone do parafii Siemowo, do której należą do dziś. Wydarzenie to upamiętnia drewniany krzyż, stojący na granicy Belęcina Nowego i Siemowa.

19 lutego 1935 r. mieszkańcy Belęcina Nowego, Belęcina Starego i Karchowa utworzyli Ochotniczą Straż Pożarną z siedzibą w Belęcinie Nowym.

W czasie drugiej wojny światowej usunięto polskich sołtysów, a nowym sołtysem został rolnik niemiecki. Wyszędłono z gospodarstw wiele polskich rodzin, na miejsce których przybywali Niemcy.

W czasie okupacji Stanisław Kasperski z Belęcina Nowego był członkiem antyfaszystowskiej organizacji podziemnej „Czarny Legion”, który działał w Gostyniu. Za swoją działalność został aresztowany i zginął w obozie koncentracyjnym w Mathausen.

26 stycznia 1945 r. Belęcin został wyzwolony przez Armię Czerwoną.

Po zakończeniu wojny na swoje stanowiska powrócili przedwojenni sołtysi, a gospodarstwa opuszczone przez Niemców przejmowali najpierw miejscowi rolnicy, a następnie repatrianci głównie z rejonu Wileńszczyzny.

Do dzisiejszego dnia zachowały się na terenie Belęcina fragmenty dawnych zabudowań gospodarczych i inwentarskich majątku ziemskiego, rozparcelowanego w końcu XIX w. Budynki są przebudowane przez właścicieli gospodarstw. Zachowały się fragmenty murów kamiennych oraz pozostałości parku w formie skupiska kasztanowców. W centrum wsi zachował się murowany czworak zamieszkiwany dawniej przez pracowników folwarku. Na uwagę zasługuje też kapliczka z cegły i gipsu z figurką świętych Antoniego i Wawrzyńca oraz kapliczka ceglana p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa znajdujące się w centrum wsi.

2.3 Komunikacja

Wzdłuż Nowego Belęcina przebiega droga powiatowa. Średniodobowy ruch na tej drodze przekracza 500 pojazdów na dobę. Przez miejscowość przebiega również linia autobusowa Leszno- Gostyń.

2.4 Struktura demograficzna i bezrobocie

Ogólny stan ludności wykazuje tendencję malejącą. Na stan rozmieszczenia ludności w gminie zdecydowały następujące czynniki:

- zróżnicowane warunki strukturalne i glebowe występujące w rolnictwie
- koncentracja rolniczych i pozarolniczych jednostek gospodarczych
- lokalizacja budownictwa mieszkaniowego
- charakter poszczególnych miejscowości oraz ich położenie w stosunku do układu komunikacyjnego

Osiedlająca się w ostatnich latach ludność, to głównie mieszkańcy okolicznych miast i wsi.

Najważniejszym zadaniem jest zapewnienie integracji społeczności z mieszkającymi tu od lat ludźmi. W tym celu ważne są różnego rodzaju przedsięwzięcia oraz imprezy integracyjne. Gmina powinna stworzyć podstawy, dzięki którym pomysły będą mogły być zrealizowane.

Tab. 1 Liczba mieszkańców Nowego Belęcina

Rok	Liczba mieszkańców
2005	347
2006	345
2007	330
2008	329

Znaczna część danych statystycznych odnoszących się do bezrobocia dostępna jest jedynie we wskaźnikach odnoszących się do całej gminy. Niemniej jednak ze względu na fakt, iż Gmina Krzemieniewo ma charakter dość jednorodny należy przyjąć, że podane w niniejszym rozdziale wskaźniki odnoszą się proporcjonalnie także do samego sołectwa Nowy Belęcin.

Generalnie na obszarze Gminy Krzemieniewo bezrobocie jest niskie.

W roku 2008 zarejestrowało się w PUP w Lesznie 465 mieszkańców gminy Krzemieniewo.

Były to przede wszystkim osoby poprzednio pracujące – 365 osób (78,5% ogółu rejestrujących się). Wśród rejestrujących się w 2008 r. osoby dotychczas nie pracujące stanowiły 21,5% (100 osób).

W 2008 r. pracę podjęło 205 bezrobotnych. Pracę podejmowały w większym stopniu kobiety (108 osób). Większą aktywność zawodową przejawiały osoby, które poprzednio pracowały – 177 osób z tej grupy podjęło pracę.

Na koniec roku 2008 w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 240 osób w tym 180 kobiet. Oznacza to, iż udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi 75%. Należy podkreślić, iż w ogólnej liczbie bezrobotnych z tej gminy 83,3% (200 osób) to osoby uprzednio pracujące. Spośród nich 11 osób (5,5%) zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Osoby dotychczas nie pracujące stanowiły 16,7% ogółu bezrobotnych (40 osób). 66 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych (27,5% ogółu bezrobotnych).

Ważnym elementem struktury bezrobocia jest okres pozostawania bez pracy, a zwłaszcza liczba osób długotrwale bezrobotnych, tzn. pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy. Długotrwale bezrobotni stanowią 32,1% ogółu, co oznacza, że 77 osób ponad rok pozostaje bez pracy. Wśród nich (długotrwale bezrobotnych) 72,7% to osoby pozostające bez pracy ponad 2 lata. Długotrwałym bezrobociem dotknięte są wszystkie grupy wiekowe; w największym jednak stopniu ludzie w wieku 45 – 54 lata (29 osób). Uwzględniając okres pozostawania bez pracy liczebną grupą są też bezrobotni zarejestrowani od 1 - 3 miesięcy – 65 osób.

Generalnie należy stwierdzić, iż bezrobotni z gminy to osoby młode. Już tylko grupa wiekowa 18 – 34 lata to 49,2% ogółu bezrobotnych tej gminy.

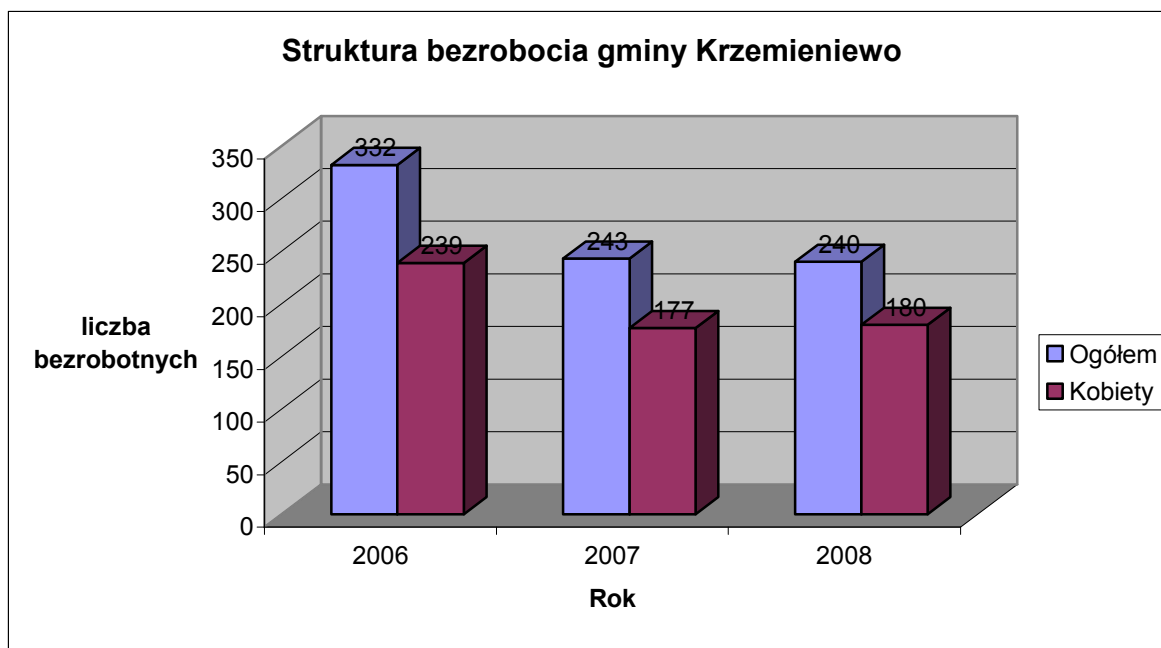
Pod względem poziomu wykształcenia największą populacją są bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 79 osób (32,9% ogółu bezrobotnych). Spośród tej grupy 43% „pozostaje na bezrobociu” ponad 1 rok, natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym 35,5% to długotrwale bezrobotni.

Bezrobotni z gminy Krzemieniewo stanowią 8,8% ogółu (2.721 os.) bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie.

Tab. 2 Struktura bezrobotnych z gminy Krzemieniewo - dane podstawowe

Rok	Liczba bezrobotnych	
	Ogółem	Kobiety
2006	332	239
2007	243	177
2008	240	180

Wykres 1. Struktura bezrobocia gminy Krzemieniewo

2.5 Klimat

Klimat suchy, słoneczny, ciepły. Długość trwania okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Przewaga wiatrów zachodnich. Obszar o niskich opadach atmosferycznych. Roczne sumy opadów rejestrowanych w dłuższym czasie wynoszą od 300 do 700 mm. Dominują lata suche.

2.6 Przyroda i ekologia

Na zachodzie miejscowości znajduje się kompleks leśny zarządzany przez Nadleśnictwo, zajmujący zbocze doliny rynnowej, w którym przeważają drzewostany powyżej 40 lat. Obejmuje bory mieszane, lasy mieszane oraz lokalne lasy o siedliskach wilgotnych. Tereny na północ od linii Górzno- Karchowo- Bełęcín wchodzą w obszar chronionego krajobrazu i stanowią zarazem część ponadregionalnego systemu powiązań przyrodniczo- ekologicznych. Ta część gminy charakteryzuje się stosunkowo mało przekształconą przyrodą i tym samym zapewnia dobre warunki do uprawiania rekreacji i turystyki.

2.7 Zakłady pracy

Na terenie Nowego Belęcina działalność gospodarczą prowadzi 13 osób.

W Nowym Belęcinie znajduje się między innymi:

- a) Pracownia Reklamowa Carta
- b) Zakład Stolarski,
- c) SKR Krzemieniewo,

2.8 Gospodarstwa rolne

Gmina Krzemieniewo jest gminą o silnie rozwiniętym **sektorze produkcji artykułów rolniczych i spożywczych**. Istotnym czynnikiem wpływającym na poziom produkcji rolniczej jest jakość gleb. W strukturze zasiewów dominują zboża. Pozostałą powierzchnię upraw zajmują rzepak jary, rośliny strączkowe, pastewne oraz buraki cukrowe.

Gmina Krzemieniewo charakteryzuje się dość wysokim wskaźnikiem uspołecznienia gruntów rolnych.

Nowy Belęcin jest typową miejscowością rolniczą. Znajdują się tutaj 77 gospodarstw o łącznej powierzchni 581,83 m²

2.9 Edukacja

3 września 1990 r. oddano do użytku nową szkołę wybudowaną w dużej mierze w czynnie społecznym mieszkańców.

Obok uczniów z Nowego Belęcina, Starego Belęcina, Hersztupowa i Karchowa do szkoły zaczęli uczęszczać uczniowie z Bojanic. Dzieci z Bojanic i Hersztupowa dojeżdżają do szkoły autobusami.

W latach 1993 -1997 szkoła współpracowała z niemiecką organizacją młodzieżową Jugendtreff e.v. z Hohenstein - Ernsthall z Saksonii. W ramach współpracy, co roku dochodziło do wymiany młodzieży - uczniowie szkoły przez tydzień przebywali w Saksonii, a następnie gościli rówieśników w Polsce.

W 1997 r. W szkole została stworzona pracownia komputerowa, składająca się z siedmiu stanowisk. W następnych latach ilość komputerów zwiększyła się do dziesięciu. W dziesięć lat później, szkoła została wyposażona w 11 – stanowiskową nową pracownię komputerową, zakupioną ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W tym samym roku przy szkolnej bibliotece powstało Internetowe Multimedialne Centrum Informacyjne, składające się z czterech komputerów.

W 1999 r. powstało przy szkole miasteczko ruchu drogowego. Dzięki niemu uczniowie w sposób praktyczny mogli realizować zajęcia wychowania

komunikacyjnego i odnosili znaczące sukcesy w turniejach Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na poziomie powiatu leszczyńskiego i województwa wielkopolskiego.

W 2003 r. poprawiła się baza sportowa szkoły, bo powstało boisko z kostki brukowej służące do gry w koszykówkę.

Od 1 stycznia 2008 roku po przejściu na emeryturę pana Ryszarda Garłacza nowym dyrektorem został pan Mikołaj Kulczak.

2 stycznia 2009 roku oddano uroczyście do użytku salę sportową przy Zespole Szkół w Nowym Belęcinie.

Budowę sali rozpoczęto w czerwcu i zakończono w grudniu 2008 r.

Koszt inwestycji wyniósł 2 000 060 zł., z czego 2 000 000 pochodziły z budżetu gminy a 60 000 zł. przeznaczyło na ten cel Starostwo Powiatowe w Lesznie.

Wykonawcą inwestycji było Przedsiębiorstwo GOSBUD z Gostynia.

Tab. 3 Wykaz uczniów Zespołu Szkół Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Nowym Belęcinie

ROK SZKOLNY	SZKOŁA PODSTAWOWA	GIMNAZJUM
2006/2007	138	76
2007/2008	141	69
2008/2009	137	71

2.10 Kultura, sport, organizacje społeczne

W sferze sportu i rekreacji, mieszkańcy Nowego Belęcina mogą korzystać na co dzień z wiejskiego **boiska do gry w piłkę nożną** oraz Sali sportowej przy Zespole Szkół. Ponadto istnieje możliwość uczestnictwa w imprezach kulturalno-sportowych odbywających się na terenie Gminy Krzemieniewo.

We wsi swą działalność prowadzi Ochotnicza Straż Pożarna, która powstała w 1935 roku. Aktywnie działają drużyny młodzieżowe- męskie/ żeńskie. Strażacy OSP Nowy Belęcin biorą udział w szkoleniach i zawodach gminnych i powiatowych. Także kobiety z miejscowości aktywnie uczestniczą w życiu wsi poprzez Koło Gospodyń Wiejskich. Na terenie Nowego Belęcina znajduje się także gospodarstwo agroturystyczne „Chata na skraju”.

Rys. 3 „Chata na skraju”

2.11 Infrastruktura

We wsi istnieje sieć wodociągowa. Zdecydowana większość mieszkańców korzysta z tej sieci. Miejscowość uzbrojona jest w sieć energetyczną, gazową, kanalizacyjną i telekomunikacyjną.

Część mieszkańców gminy ma możliwość zaopatrywania się w gaz ziemny. Aktualny system ogrzewania i zaopatrzenia w energię ciepłą opiera się na przestarzałych kotłowniach wykorzystujących głównie węgiel i olej opałowy oraz na piecach w indywidualnych gospodarstwach domowych na terenach obszarów wiejskich. Powoduje to wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery i tym samym zagraża proekologicznemu rozwojowi gminy.

III. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI NOWY BEŁĘCIN

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości (analiza jej mocnych i słabych stron) oraz analizy jej otoczenia (szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT jest akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć: **Strenghts** (mocne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (Szanse) i **Threats** (zagrożenia). Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji miejscowości na tle innych.

Silne strony:

- infrastruktura techniczna (wodociąg, kanalizacja, sieć gazowa, energia elektryczna, sieć telekomunikacyjna)
- dostęp do Internetu
- komunikacja autobusowa
- miejsce rozrywki i czynnego spędzania czasu (boisko sportowe, plac zabaw, sala wiejska)
- zainteresowanie budownictwem jednorodzinnym
- duża powierzchnia gruntów ornych
- brak uciążliwego dla środowiska przemysłu
- korzystne warunki dla rozwoju turystyki, przede wszystkim o charakterze wiejskim (agroturystyka)
- silna identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania
- dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna

Słabe strony:

- brak zainteresowania inwestorów
- słabo rozwinięta linia komunikacyjna
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców
- słaba egzekwowalność prawa w zakresie ochrony środowiska
- niskie kwalifikacje osób pracujących w rolnictwie

Szanse:

- integracja społeczności lokalnej
- pozyskanie środków zewnętrznych na inwestycje gminne pozwalające podnosić standard życia mieszkańców
- rozwój usług publicznych (budowa miejsc rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży)
- inwestycje dające nowe miejsca pracy
- napływ turystów zainteresowanych agroturystyką

Zagrożenia:

- brak zainteresowania dalszymi inwestycjami we wsi (lokalizacja inwestycji)
- degradacja środowiska
- migracja wykształconej młodzieży do większych ośrodków i miast

IV. OPIS PLANOWANYCH W LATACH 2009-2015 ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.

Planowane kierunki rozwoju:

- * Rozwój funkcji turystycznej miejscowości w kierunku wyspecjalizowanych usług turystycznych (agroturystyka);
- * Dalsza modernizacja stanu infrastruktury technicznej i turystycznej, podnoszącej atrakcyjność turystyczną miejscowości;
- * Zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez promowanie funkcji turystycznej;
- * Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości, związanej z wykorzystaniem dogodnego połączenia drogowego;
- * Podejmowanie działań promocyjnych, mających na celu przyciągnięcie do Nowego Belęcina inwestorów oraz turystów;
- * Rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno - sportowej;
- * Poprawa estetyki miejscowości.

Rozwój w zaplanowanych kierunkach zostanie osiągnięty poprzez wykonanie inwestycji z zakresu:

1. Poprawa jakości ciągów pieszych i drogowych, wpływających na rozwój funkcji turystycznych;
2. Budowa i modernizacja infrastruktury społeczno-kulturalnej wsi;
3. Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Mając na uwadze minimalizowanie zagrożeń i słabych stron wynikających z analizy stanu i możliwości rozwoju Nowego Belęcina, mieszkańcy na zebraniu wiejskich zgłosili następujące zadania.

Tab. 4 Zestawienie planowanych zadań, kosztów i czasu realizacji

Lp.	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt	Harmonogram realizacji
1	Remont dachu świetlicy wiejskiej w Nowym Belęcinie	50.000,00	II kwartał 2009 r.
2	Remont sanitariatów świetlicy wiejskiej w Nowym Belęcinie	50.000,00	III kwartał 2010 r.
3	Zakup wyposażenia sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Nowym Belęcinie	30.000,00	II kwartał 2009 r.
4	Budowa wigwamu przy Zespole Szkół w Nowym Belęcinie	55.000,00	2011 r.
5	Cykl festynów mających na celu promocje miejscowości	20.000,00	2011 r.
6	Kolonie wyjazdowe dla uczniów Zespołu Szkół w Nowym Belęcinie	45.000,00	2010 r.
7	Wymiana okien w kuchni świetlicy wiejskiej	7.000,00	2010 r.
8	Wymiana okien na sali wiejskiej	30.000,00	2011 r.
9	Ocieplenie zewnętrzne i elewacja sali wiejskiej	60.000,00	2012 r.
10	Uporządkowanie placu wokół Sali wiejskiej (wyłożenie kostki brukowej)	30.000,00	2012 r.
11	Nauka pływania dla uczniów	17.000,00	2011-2012 r.
12	Przystosowanie pomieszczenia sali wiejskiej na chłodnię	30.000,00	2013 r.
13	Budowa chodnika (200m)	30.000,00	2013 r.
14	Budowa ścieżki rowerowej (2 km)	70.000,00	2014 r.
15	Budowa drogi (700 m)	200.000,00	2014 r.
16	Oświetlenie drogi	250.000,00	2015 r.
17	Dodatkowe zajęcia dla uczniów Zespołu Szkół powyższych Nowym Belęcinie	15.000,00	2015 r.

Realizacja powyższych zadań wpłynie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Przedstawiony wykaz przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w latach 2009-2015, stanowi listę otwartą, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana i uzupełniana.